

Наставно-уметничко-научном већу Факултета музичке уметности у Београду
Београд, Краља Милана 50

Сенату Универзитета уметности у Београду
Београд, Косанчићев венац 29

Чланови Комисије за оцену и одбрану докторског уметничког пројекта кандидаткиње мр **Марије Глуваков Меденица** (mr Тијана Хумо-Рајевац, редовни професор-ментор, mr **Марија Ђукић**, редовни професор-председник Комисије, др ум. **Наташа Митровић**, ванредни професор, др ум. **Биљана Горуновић**, редовни професор на Академији уметности у Новом Саду и mr **Александра Трајковић**, редовни професор на Факултету уметности Универзитета у Приштини, Звечан-Косовска Митровица), пажљиво су одслушали извођачки и проучили писани сегмент кандидаткињиног докторског уметничког пројекта (под насловом: „Фантазијски принципи и њихов утицај на форму, садржај и интерпретацију одабраних дела Моцарта (Фантазија це-мол KV 475), Бетовена (Соната као Фантазија оп.27 бр.2) и Листа (Соната ха-мол и После читања Дантеа - Соната као Фантазија)“ те, на основу заједничког, детаљног и свеобухватног увида у његов садржај, подносе Наставно-уметничко-научном већу Факултета музичке уметности у Београду и Сенату Универзитета уметности у Београду следећи

И З В Е Ш Т А Ј

Комисије за оцену и одбрану докторског уметничког пројекта

„ФАНТАЗИЈСКИ ПРИНЦИПИ И ЊИХОВ УТИЦАЈ НА ФОРМУ, САДРЖАЈ И
ИНТЕРПРЕТАЦИЈУ ОДАБРАНИХ ДЕЛА МОЦАРТА (ФАНТАЗИЈА ЦЕ-МОЛ KV 475),
БЕТОВЕНА (СОНATA КАО ФАНТАЗИЈА ОП.27 БР.2) И ЛИСТА (СОНATA ХА-МОЛ И
ПОСЛЕ ЧИТАЊА ДАНТЕА - СОНATA КАО ФАНТАЗИЈА)“

Кандидаткиња: mr Марија Глуваков Меденица

УВОДНО ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

МАРИЈА ГЛУВАКОВ МЕДЕНИЦА пријавила је тему докторског уметничког пројекта бр. 02-14-12/19 од 3. маја 2019. године под називом: „Фантазијски принципи и њихов утицај на форму, садржај и интерпретацију одабраних дела Моцарта (Фантазија це-мол КВ 475), Бетовена (Соната као Фантазија оп.27 бр.2) и Листа (Соната ха-мол и После читања Дантеа - Соната као Фантазија)“

На основу предлога Катедре за клавир, Веће Факултета на седници одржаној 15. маја 2019. године донело је одлуку бр. 01-1153/19 од 17. маја 2019. године о именовању Комисије за оцену предлога докторског уметничког пројекта у саставу:

1. mr ТИЈАНА ХУМО – РАЈЕВАЦ, редовни професор,
2. mr БРАНКО ПЕНЧИЋ, редовни професор,
3. др ум. БИЉАНА ГОРУНОВИЋ, редовни професор Академије уметности у Новом Саду.

Веће Факултета на седници од 5. јуна 2019. године донело је одлуку бр. 01-1348/19 од 6. јуна 2019. године о усвајању Извештаја Комисије за процену теме докторског уметничког пројекта бр. 01-1325/19 од 5. јуна 2019. године.

Сенат Универзитета уметности на седници од 27. јуна 2019. године донео је одлуку бр. 7/342 од 5. јула 2019. године (бр. 01-1665/19 од 9. јула 2019. године) о одобравању рада на изради докторског уметничког пројекта и именовању mr Тијане Хумо Рајевац, редовног професора за ментора.

На основу обавештења ментора бр. 01-741/21 од 30. марта 2021. године и предлога Катедре за клавир, Веће Факултета на седници одржаној 12. маја 2021. године донело је одлуку, бр. 01-1018/21 од 12. маја 2021. године, о именовању Комисије за оцену и одбрану докторског уметничког пројекта **МАРИЈЕ ГЛУВАКОВ МЕДЕНИЦА** под називом: „Фантазијски принципи и њихов утицај на форму, садржај и интерпретацију одабраних дела Моцарта (Фантазија це-мол КВ 475), Бетовена (Соната као Фантазија оп.27 бр.2) и Листа (Соната ха-мол и После читања Дантеа - Соната као Фантазија)“, у саставу:

- mr **Марија Ђукић**, редовни професор, председник Комисије,
mr **Тијана Хумо - Рајевац**, редовни професор, ментор,
др ум. **Наташа Митровић**, ванредни професор,
др ум. **Биљана Горуновић**, редовни професор Академије уметности у Новом Саду,

мр Александра Трајковић, редовни професор на Факултету уметности Универзитета у Приштини, Звечан – Косовска Митровица.

БИОГРАФИЈА

Марија Глуваков Меденица (1973, Сента) дипломирала је и магистрирала клавир на Факултету музичке уметности у Београду, у класи професора Милоша Ивановића, а специјализирала камерну музику у класи професорке Оливере Ђурђевић.

Усавршавала се на Музичкој академији Франц Лист у Будимпешти, у класи Давида Бала, у оквиру ЕРАСМУС+ програма студенчке мобилности, као представник Универзитета уметности у Београду, у пролећном семестру школске 2020/21. Мајсторске курсеве Душана Трбојевића, Арба Валдме, Оливере Ђурђевић, Сергеја Дорењског, Андреја Писарјева и Мајкла Леслија, похађала је као активан учесник. Више пута награђивана на републичким и савезним такмичењима, добитник је и награде из фонда Радмиле Ђорђевић (за камерну музику), као и награде из фонда Слободанке Милошевић Савић, које додељује ФМУ најбољим и најперспективнијим младим пијанистима. Најзначајније је учешће и награда на међународном такмичењу у Риму. Учествовала је на музичким свечаностима БЕМУС, НОМУС, међународним фестивалима *Donne in musica* (Крагујевац), *ClarinetFest* (Асизи, Италија), *Piano summer* (Врање) и *Piano City* (Нови Сад) и више пута наступала као солиста са Симфонијским оркестром „Станислав Бинички“ и Камерним оркестром „Корнелије.“ Остварила је многобројне снимке за радио и ТВ. Године 1996. примљена је у чланство Удружења музичких уметника Србије. Уврштена је у Српски *Who is Who* (Завод за уџбенике, Београд, 2013).

Марија Глуваков Меденица ја предавала као асистент Катедре за клавир на ФМУ у Београду (1998-2004) и као стручни сарадник на Факултету уметности у Косовској Митровици (2004-2008). Од 2008. године на Факултету уметности предаје у звању доцента, а од 2015. године у звању ванредног професора за уметничку област Клавир.

АНАЛИЗА ДОКТОРСКОГ УМЕТНИЧКОГ ПРОЈЕКТА – ЈАВНЕ УМЕТНИЧКЕ ПРЕЗЕНТАЦИЈЕ И ПИСАНОГ РАДА

Анализа докторског уметничког пројекта

Извођачки сегмент (реситал)

Јавна уметничка презентација докторског пројекта Марије Глуваков Меденице одржана је 6. јула 2021. године у Великој сали Факултета музичке уметности у Београду. На програму концерта (јавне уметничке презентације) изведен је следећи програм, наведеним редоследом:

В. А. МОЦАРТ (1756-1791): ФАНТАЗИЈА ЏЕ-МОЛ КВ 475

Ф. ЛИСТ (1811-1886): СОНATA ХА-МОЛ

Л. ван БЕТОВЕН (1770-1827): СОНATA КАО ФАНТАЗИЈА ОП. 27 БР. 2

Ф. ЛИСТ (1811-1886): *Après une lecture du Dante*- СОНATA КАО ФАНТАЗИЈА

Кандидаткиња је у свирању показала темељну припремљеност и високо професионалне уметничке и техничке квалитетете. У свом наступу представила се пијанистички веома захтевним и сложеним репертоаром, којем је приступила са аналитичком свешћу. Клавирска дела Франца Листа, која представљају изазов извођачима, због њихових комплексних техничких и меморијских захтева, чинила су фундаментални део репертоара.

Моцартова Фантазија указала је на суштинско разумевање и студиозан приступ овом мисаоном делу. Разноврстан ток музичког дела обједињен је у јединствену целину. Латентна структура, хармонска нестабилност и необичност дела, изведена је на сугестиван начин.

У циљу истицања метаморфозе тематске грађе и обједињења фрагмената у веће одсеке и ставове, у Листовој Сонати ха мол, разноврсни елементи клавирске технике, изведени су на адекватан начин. Захваљујући томе, троставачни концепт дела, успешно је реализован. Успео је и приказ карактерно супротстављених тематских идеја. Бравурозност, јасно утврђен динамички план дела и мапа емоционалног садржаја, као и експресивност лирских тема и епизода, главни су извођачки атрибути.

Рационална употреба педала и темпа, омогућила је стилски правилну интерпретацију Бетовенове Сонате. Први став је интерпретиран на веома деликатан начин уз употребу левог и десног педала, који се користи за постизање атмосфере.

Скерцо другог става био је живањан, али складан и грациозан. У трећем ставу, изразито виртуозном интерпретацијом, постигнута је кулминација дела.

Данте Соната је реализована и поред атлетски тешких захвати, меморијски тачно и извођачки искусно. Креативно и значако представљање садржаја уз акустичко динамичку контролу звука инструмента резултирали су сугестивном интерпретацијом.

Анализа образложења докторског уметничког пројекта (писаног рада)

Текст односно писани део уметничког пројекта Марије Глуваков Меденица садржи 68 страна и поткрепљен је неопходним нотним примерима. Састоји од:

- апстракта на српском и енглеском језику (са наведеним кључним речима)
- садржаја
- увода (стр. 1–4)
- четири поглавља са потпоглављима (стр. 5–68)
- закључка (стр. 69–70)
- списка коришћене литературе (30 библиографских јединица на српском, енглеском, француском, немачком и руском језику (стр. 71–72)
- кратке биографије кандидаткиње (стр. 73).

У Уводу кандидаткиња објашњава предмет и циљ свог рада, наводи на шта ће се у истраживању осврнути и образаже фантазијске и сонатне принципе.

Поглавља се састоје од истих потпоглавља: Историјско-биографског контекста, Форме, Редакције и Интерпретације, осим првог поглавља *Моцарт: Фантазија KV 475 це мол* који садржи и потпоглавље Хармонска анализа и садржај дела. Сва су поглавља поткрепљена одговарајућим нотним примерима издвојених сегмената композиција.

У првом поглављу - Моцарт: Фантазија KV 475 це мол (стр. 5–15) се анализира: историјско-биографски контекст овог дела, објашњава се форма са освртом на хармонску анализу и садржај дела који треба да се односе и на интерпретативно сагледавање.

Друго поглавље - Лудвиг ван Бетовен: Соната оп. 27 бр. 2 цис мол (стр. 16–33) садржи структуралну анализу, наводе се догађаји из Бетовеновог живота који су инспирисали настанак ове сонате, а посебно се анализира интенција самог композитора и редактора, који су обележавали педал и прилагођавање интерпретације типу инструмента на коме се дело изводи приликом извођења ове композиције.

Франц Лист: Соната ха мол је треће поглавље (стр.34-59), које је веома обимно. Анализирани су детаљи Листовог живота који су утицали на стварање ове сонате уз приказ опсежне анализе делова који се односе на извођаштво. Теоријски рад руског музиколога и педагога В. Цукерман, и научне студије домаћих теоретичара, професора и музиколога, Б. Поповић и Т. Поповић Млађеновић, помогли су у поимању просторно-временских принципа, како овог, тако и претходних дела.

У историјско-биографском контексту четвртог поглавља Франц Лист: Соната као фантазија „После читања Дантеа” (стр. 59- 68), описан је рад на циклусу „Године ходочашћа” и утицај Дантеа на Листа. Једноставачност ове сонате, што је Листов допринос у развоју форме 19. века, последица је згуснутог и драматизованог музичког садржаја. У потпоглављу Форма, кандидаткиња објашњава на чему се дело темељи, а потом анализира и принцип Листове метаморфозе идеје, односно анализира утицај садржаја на интерпретацију и наводи Листову тежњу да оствари оркестарски звук клавира. Кратко је описан и садржај Дантеовог Пакла.

У Закључку (стр.69-70) кандидаткиња наводи да је у овим композицијама дошло до прожимања жанра сонате и фантазије и њиховог назначења у стварне или хипотетичне форме и димензије. Закључак је концизан, јасан и прегледан.

За израду овог писаног рада, а у циљу бољег разумевања фантазије и трансформације у сонату, и обрнуто, кандидаткиња је проучавала обимни материјал (видео и аудио снимци, литература, записи савременика и друго). Како би приближила феномен фантазијског, у писаном делу рада, представила је композициона и извођачка средства дела и хармонску и структуралну анализу.

ОЦЕНА ОСТВАРЕНИХ РЕЗУЛТАТА

Уметничка презентација Марије Глуваков Меденица састојала се од врло захтевних и комплексних композиција и у музичком и у техничком смислу. У изведеном реситалу показала је да је уметница способна за аналитички приступ делима која интерпретира као и усавршавање своје личности стицањем нових сазнања и искуства. Дела су извођена технички виртуозно. Кандидаткиња је користила избор готово све постојеће, и не тако лако доступне литературе, везане за ову тему, показујући велику професионалност и озбиљност и искрену посвећеност и продубљеност у сагледавању свих аспеката овог уметничког пројекта.

Писани део докторског уметничког пројекта је прегледан стручни рад, у којем кандидаткиња темељно, са теоријским знањем, износи важне, кључне информације и тумачења интерпретативних, практичних питања. У разматрању утицаја животних догађаја на карактеристике композиторског опуса, применила је биографско у тумачењу својства стваралаштва једног уметника. Користила је разноврсне изворе које је обликовала, и инкорпорирала у дела која је извела.

КРИТИЧКИ ОСВРТ РЕФЕРЕНАТА

Докторски уметнички пројекат Марије Глуваков Меденица је интерпретативно и писано истраживање одабраних композиција за клавир које обликују фантазијски принципи. Тема уметничког пројекта и сам садржај (концепција програма), у потпуности одговара захтевима овог студијског програма. У оквиру веома успешног клавирског реситала, који је пијанисткиња припремила предано, показала је и изузетан ментални и психички капацитет и концентрацију.

Писани део рада је прегледан, пажљиво конципиран и објашњава намеру пијанисткиње у осмишљавању интерпретације. Као што је са великом преданошћу и посвећеношћу пришла раду на реситалу, са истом професионалношћу, аналитичношћу и радозналошћу се Марија Глуваков Меденица прихватила и рада на писаном делу свог докторског рада. Колико је реситал оставио дубок утисак у смислу једне богате индивидуалности тако је писани рад свеобухватан, у смислу једне теоријско музиколошке обраде, што цео пројекат обједињује, допуњује и чини вредном основом за оне којима ова тема буде била интересантна и потребна у будућности.

ЗАКЉУЧАК КОМИСИЈЕ

Чланови Комисије за оцену и одбрану докторског уметничког пројекта Марије Глуваков Меденица констатују да јавна уметничка презентација докторског уметничког пројекта и писани део докторског уметничког пројекта представљају допринос уметничкој области пијанистичке извођачке праксе, те на основу свих његових бројних поменутих квалитета, неподељеног мишљења, констатују да је она испунила све потребне услове за приступање завршном чину усмене одбране.

Чланови Комисије за оцену и одбрану докторског уметничког пројекта: „Фантазијски принципи и њихов утицај на форму, садржај и интерпретацију одабраних дела Моцарта (Фантазија це-мол КВ 475), Бетовена (Соната као Фантазија оп.27 бр.2) и Листа (Соната ха-мол и *После читања Дантеа* - Соната као Фантазија)“ кандидаткиње констатују да докторски уметнички пројекат представља допринос уметничкој области пијанистичке извођачке праксе, једногласно га позитивно оцењују, и предлажу Наставно-уметничко-научном већу Факултета музичке уметности и Сенату Универзитета уметности у Београду да га прихвати и одобри његову одбрану.

Комисија:

мр Тијана Хумо - Рајевац, редовни професор ФМУ, ментор

мр Марија Ђукић, редовни професор ФМУ

др ум. Наташа Митровић, ванредни професор ФМУ

др ум. Биљана Горуновић, редовни професор Академије уметности у Новом Саду

мр Александра Трајковић, редовни професор на Факултету уметности Универзитета у Приштини, Звечан – Косовска Митровица